بريتانيا چگونه باسيل مقابله ميكند

شهروند | با این که بخشهایی از بریتانیا از

عواقب بزرگترین و شدیدترین سیل زمستانی

در سالهای اخیر رنج میبرند، توجهها روی این که چگونه می توان مانع وقوع سیل شد

یا آن را کاهش داد، متمرکز شده است. در این جا، بعضی از روشهای اصلی و اصول

لایروبی (پاکسازی کف رودخانه، بندر، یا

هر جایی که آب وجـود دارد، با بیرون آوردن

روستای موشلنی (Muchelney) در انگلســتان ادعا می کنند که عــدم لایروبی

رودخانه، تأثیر جاری شدن سیل را در آن

منطقه، در هفتههای اخیر بدتر کرده است. اما این مسلله که رودخانه ها باید لایروبی

آژانس محیطزیست می گوید در حالی که

لايروبي مي تواند سبب بهبود وضع عمومي

زهکشی (جذب و فرو رفتن آب) زمینها شـود، اما با توجه بـه حجم عظیـم آب در

سیلهای بزرگ، نمی تواند مانع وقوع سیل

بزرگترین کمکے که لایروبے میکند،

حذف ماسهها (ذرات رسوبی که از شنهای

ریز، رس و ذرات کوچک سنگها ساخته

میشود) از بستر رودخانه و بنابراین افزایش

ظرفیت آن برای حمل آب به پایین دست

این پروسه معمولا با استفاده از یک بیل

مكانيكي، يا پمپ خلاً نصب شده روى قايق يا

حاشیه رودخانه صورت می گیرد تا ماسههای

Diggers or vacuum pumps can be used to

آژانس محیطزیست میگوید: «این پروسه،

هزینه بر و گاهی نیز برای محیطزیست، مضر

است و ممكن است باعث ضعيف شدن حاشيه

رودخانـه و بنابراین، تضعیف فونداسـیون

پلها، سدهای کوچک و سیل گیرهای حاشیه

رودخانه شود و بعد از یک سیل عظیم، موجب

تجمع حجــم زیادی از گلولای و ماســه در

مناطق با شــیب کم شــود که دوباره نیاز به

سيل گيرها

در سالهای اخیر، آژانس محیطزیست،

از طیف وسیعی از سیل گیرهای موقت

(demountable" flood barriers)

برای حفاظت بیشتر از مناطق مستعد سیل،

سیل گیرهای فلزی سبک وزن قطعهقطعه،

نسبتا کمهزینه هستند و می توان از آنها در

موقعیتها و وضعیتهای متفاوت، استفاده

کرد و به محض پایین آمدن آب و رفع خطر

سیل، آنها را بهراحتی و بهطور کامل برداشت.

barriers)، متشــکل از بدنهای ســخت و

صلب هســتند که پوشــش غیرقابل نفوذ و

نشتناپذیری دارند و از فشار آب و سیل،

برای ثابت نگه داشتن خود در محل، استفاده

سيل گيرهاي موقت (Temporary

مىكنند.

سيل گيرهاي قاب مانند (Frame

استفاده کرده است.

emove silt and increase river capacity

بستر رودخانه را جمع آوري كنند.

لجن، علف و زبالهها توسط ماشين لاروبي) کشــاورزان در منطقــه «سامرســت» در

کاربردی، بیان می شود.

شوند، هنوز واضح نیست.

توسط , ودخانهها شود.

(پایین رودخانه) است.

ترجمه

سرمایهای کهازدسترفت مردمی که باسیل می جنگند

الكساندر درشسل «Alexander Drechsel»

برگردان: مجتبی پارسا یک روز زیبا و گرم تابســـتان ژوئن سال ۲۰۱۳ در شهر ویتنبرگ در شــمال ایالت براندنبرگ در آلمان. خورشید به این شهر آرام و کمجمعیت (۱۷هزار نفر جمعیت) می تابد و مردم درحال درست کردن سدی در مقابل رودخانه البه هستند. هيچ آتشنشان، پلیس یا نیروهای امداد فنی آلمان (THW) در آنجا حضور ندارند. اما همچنان که به رودخانه البه نزدیکتر می شوید، ارتفاع کیسههای شن، بلندتر مىشــوند. پليس، تقريبا همه مسيرهاى دسترسی به رودخانه را مسدود کرده است و تنها یک مسیر را باز گذاشته که داوطلبان، در حال پرکردن کیسههای شن هستند. مسئولان شهر گفتهاند کـه مردم امیدوارنـد بتوانند ۱۴۰هزار کیسه شن را در روز پر کنند تا خاکریزها و موانع

راینر وولـرت، مسـئول نظارت بـر عملیات ایـن منطقـه، می گویـد: «ما کیسههای شنن را پر می کنیم به ۲۵کیلوگرم میرسد. و به منطقهای که نیاز است،

مىفرســتيم. بــا وجــود اين واقعیت که بیشترین ارتفاع آب ثبتشده رودخانه البه، بیش از ۷٫۷ متر بوده که به آرامی وارد شــهر شــده، اما هنوز خالی از خطر نیست. ما باید بهسرعت، به پرکردن کیسههای شن، بهمنظـور تقويـت اقدامـات حفاظتی ادامه دهیم.»

یکی از داوطلبان میگوید: «بــه همیــن دلیل اســت که بسیاری از افراد با کمک لولههای فاضلاب، کیسـههای

شـن را پر می کنند. مـا لولهها را بـه درون تل شن فرو می کنیم و بعد آن را بیرون می کشیم و شنهای درون آن را به داخل کیسه تخلیه می کنیم. پر کردن کیسهها با این روش، بسیار سریع تر از پر کردن کیسهها توسط بیل است.» مردی با موهای خاکستری، همچنان که کیســه را در دست دارد، می گوید: «وزن کیسهها تقریبا به ۲۵کیلوگرم میرسد. کیسههایی که با شـن مرطوب پر میشـوند حتی تا ۵۰ کیلوگرم وزن دارنده.» با این که این کار، به لحاظ فیزیکی، کار سختی است و خورشید نیز مستقیما بر سر داوطلبان مىتابد، اما داوطلبان مىخواهند کمک کنند تا شهر را در مقابل سیل، حفاظت کنند. حتی بسیاری از دانش آموزان کیسههای شن مدارس را با اتوبوس به این جا می آورند تا به پرکردن کیسهها کمک کنند. همچنین بعضی

از شرکتهای حملونقل خصوصی، کامیونها و

رانندگانشان را به آنجا میفرستند تا کیسههای

شن را به محل سدها ببرند. اما تنها به دستياران

ماهر اجازه داده میشود که کیسههای شن را به

بیشتر به آنها نیاز است.

پیش از آن که سیل گذشته اتفاق بیفتد نیز به کار شدند، اما از آنجایی که

شن كردند.

خطرات آن، ناممکن شود. (دن هیرشفلد» (Dan

سیل، تأثیر خود را بر زندگی مردم آلمان باقی میگذارد

بعد از سیل ژوئن ۲۰۱۳ در شهر

به طور کلی سدها در وضع مناسبی قرار دارند؛

شهر بلکه به کل شهر آسیب خواهد زد.» افراد زیادی برای پر کردن کیسههای شن، دست

«وزن کیسهها تقریبا کیسههایی که باشن مرطوب پر میشوند حتی تا ۵۰ کیلوگرم وزن دارند.»

با این که این کار، به لحاظ فیزیکی، کار سختی است و خورشید نیز مستقیما بر سر داوطلبان می تابد، اما داوطلبان میخواهند کمک كنند تا شهر را در مقابل سیل، حفاظت کنند

ساكسونى(Saxony) آلمان، آب فروكش كرد؛ اما قدرت طغیان رودخانهها را با آسیبهایی که واردساخت، نشان داد. هزینه خسارات، میلیاردها یورو برآورد شد و بسیاری از مردم را بیخانمان کرد و ۱۱هزار نفر را مجبور به ترک خانههایشان

طرف رودخانه و سدها ببرند؛ چراکه ممکن است هر لحظه سدها، بشکنند و برای داوطلبان و مردم عادی، هم خطرناک و هم وحشت آور است. افراد ماهر، کسانی هستند که میدانند این کیسههای شن را کجا باید قرار دهند و در چه قسمتهایی،

اما نقاط ضعیفی وجود دارند که باید مستحکمتر

بعد از آنکه در شهر ویتنبرگ، رودخانه البه طغیان کرد و سیل آمد، سدهای بلندتری ساخته شد که ۸ متر بیشتر از سدهای قبلی ارتفاع داشتند. شــهردار ویتنبرگ می گوید: «اگر اینبار ـیل وارد شهر شـود، نهتنها بافتهای قدیمی

هوا ســرد بود، بسیاری دیگر از مردم نتوانســتند به استحكام سد كمككنند. اما اينبار، پیش از سـرد شدن هوا، مردم اقدام به پرکردن کیسههای

در هر حال، همواره همهچیز به خوبی پیش نمی رود و ممکن است در بعضی مواقع، اتفاقات ناگواری بیفتد که حتی با وجود پیشبینی آن، باز هم ممانعت از وقوع آن، يا محافظت درمقابل

Hirschfeld)، روزنامهنــگار «دویچهوله» داســتان زندگی دو نفر از افرادی را که در دو شــهر آلمان، بهخاطر طغیان رودخانه و سیل، زندگیشان را از دست دادند، نوشتهاست:

روستاها و مناطق همجوار شهر ساكسوني تا چندینروز بعد از سیل، با انباشت آب در گیر بودند و شهر در سکوتی وحشتناک فرورفتهبود. پلیس و نیروهای امدادی، به غریبهها اجازه ورود به مناطق سیلزده را نمی دادند. خطر بالقوه شكستن سدها نيز تهديد كننده بود؛ بهطورى كه به مردم اجازه بازگشتن به خانههایشان را

سرنوشت غمانگيز توماس هاسه توماس هاسـه در «لازنیگ»، یکــی از مناطق همجوار شهر ساکسونی، شهری که بعد از طغیان و سیل رودخانه البه، به شهر ارواح تبدیل شد، زندگی می کند. همسر او و پسر پنجماههشان،

بودند. خانهای با باغبزرگ که توسط زمینهای کشاورزی محاصره شدهبود. حدود ۳ هفته پیش از آن، هاسه، بازسازی آپارتمان قدیمیای را تمام کرده بود و قرار بود

ناگهانبرققطعشد.رودخانه

«ز بكائو»كهدقيقاكنار كارخانه

قرار داشت،مواج شده بودو

یکی از پل ها که کابل های برق

کارخانه روی آن پل قرار داشت

راخرابكرد.چراغهاخاموش

شدند،پمپهااز کارایستادند

وآبشروع به بالا آمدن كرد.

سرانجام،ارتفاع آببه

٢٠سانتىمتربالاىسطحزمين

رسید.سیل،از دروازههای

عايقبندىشدەعبوركردو

كارخانهازبينرفت

به تاز گے بے خانہ جدیدی نقل مکان کردہ

مستاجرانی در آن خانه سکونت کنند. پول اجاره نیز برای کمک به بازپرداخت وام بانک بود. آن وام را بهاضافه همه پولی که ذُخيره كردهبود (۳۰هزار يورو) برای خریدن سیستم گرمایشی مزرعه خرج کرده بود. همچنان کــه هاســه بــه

نقشــههای بر باد رفتهاش فکر مىكـرد، بەسـختى جلـوى ے . ری خودش را می گرفت تا اشک طغیان و سیل رودخانه، هم

زمینها و سیستم گرمایشی او را از بین برد. کف خانهاش را آب گرفته بـود، چنان که کف آپارتمان بازسازی شدهاش و

همچنین سیستمهای گرمایش الکتریکیاش كاملا از بين رفته بود.

از آنجایی که هیچ بیمهای در آن منطقه، سیل را پوشش نمی دهد و اگر هم پوشش دهد، حق بیمه آن بســـيار بالاست-برای هاسه خیلیزیاد است-او امیدی به بازگرداندن سرمایهاش نداشت. در آن زمان، همسر و فرزند هاسه در «گراسنهاین» - نیم ساعت فاصله با خودرو - زندگی می کردند، اما به خاطر مسدود شدن پلهای البه، بیش از ۲ ساعت زمان نیاز داشت تا یکدیگر را ببینند. برای همین هاسـه کمتر می توانست به آنها سربزند. او هیچ آیندهای را برای خود و خانوادهاش متصور

نبرد سرسختانه درمقابل سيل

«هولگــر رایش» نیز وضع مشـــابهی داشــت. چندین سال قبل، او کارخانه کاغذسازی کوچکی را در شهر «لونزنائو» خرید. شهر کوچکی میان «چمنیتــز» و «لایپزیـگ». او همــه پولهــای ذخیره کردهاش را برای راهانداختن بیزینس کوچکی کـه در آن ۳۲نفر مشـغول به فعالیت بودند، خرج کرد. رایش، دستگاههای زیادی را طراحی کرد و بههمـراه تیمش، ایدههایش را عملی کرد. او در مدت بحران اقتصادی، وامهایش

را پرداخت کرد. همهچیز بهخوبی پیش میرفت. هر روز، کامیونهای زیادی با انباشت رولهای کاغذ، آنجا را ترک میکردند و مشتریها نیز

بسیار راضی بودند. آن روز بعدازظهر، آژیر هشدار فاجعه بهصدا درآمد. رایش به سمت کارخانه، یعنی جایی که کارکنان زیادی درحال کار بودند، با عجله حرکت کرد. آنها موتورها و دستگاهها را خاموش کردند و دستگاههای گرانقیمت و مهم را روی تختههای چوبی قرار دادند که تا حد امکان،

از سـطح زمیـن و بهمنظور حفاظت از آنها در برابر آب، بهدور باشند حتى بعضى از موتورها را نیز با طناب، از سقف آويزان كردند.

رایش و تیمـش، همچنین حفاظهایــی را در مقابــل آب ساختند و درها و دریچههایی را که بهسمت سالن باز میشد، با تختههای چوبی، عایق فوم و کیسههای شـن، پوشاندند. ساعت ۳۰: ۹ شب بود که آب ناشي از سيل، به آنجا رس اما در یکمتری دروازههای عایق بندی شده، ایستاد،

زمانی که کارکنان دســتگاهها

و موتورها را دوباره پایین آوردند و نصب کردند، آب، عقبرفت. حدود نیمساعت بعد، موج آب به یکی از درها رسید. رایش و کارکنانش، بهسرعت پمپهای الکتریکی را برداشتند و سرسـختانه در برابر سیل مبارزه كردند. آنها مى توانستند كه آب بيشترى را نسبت به آبی که وارد میشد، خارج کنند.

آينده نامعلوم

ساعت حدود ۱۱ شب بود که ناگهان برق قطع شد. رودخانه «زیکائو» که دقیقا کنار کارخانه قرار داشت، مواج شده بود و یکی از پلها که کابلهای برق کارخانه روی آن پل قرار داشت را خراب كــرد. چراغها خاموش شــدند، پمپها از کار ایســتادند و آب شــروع به بالا آمدن کرد. سرانجام، ارتفاع آب به ۲۰ سانتیمتر بالای سطح زمین رسید. سیل، از دروازههای عایقبندی شده عبور کرد و کارخانه از بین رفت.

رایش نمی دانست که به ۳۲ نفر کارگر و خانوادههایشان چه بگوید. زمانی که آب فروکش كرد، همه افراد تا چندينروز در گير تميز و مرتب کردن آن جا بودند تا حجم عظیمی از آب و گل و لای را از سالنهای تولید، خارج کنند. گرچـه رایـش، کارخانه را در برابر سـیل، بیمه کرده بود اما نمی دانست آنها چه مقدار از هزینه خسارات را به او می دهند و حتی اگر آن پولها را دریافت کند، آیا ماشینها و دستگاهها دوباره به کار میافتند یا نه.

بىبىسىنيوز و موانع ثابـت و دایمی اضافه شـوند؛ چنین

سدهایی، هرچقدر محکمتر و مرتفعتر باشند، درجه حفاظت و میزان امنیت را بالاتر مديريت طبيعي سيل

مدیریت سیل به صورت طبیعی، روش پایداری را جهت مدیریت سیلها ارایه میدهد و بر آن است که «مدیریت سخت» (hard engineering) مانند سيل گيرها یا دیوارههای بتونی را با تکنیکهای سنتی تكميــل كند. (مديريت سـخت، بهطور كلي به معنای اختلالهای کنترلشده طبیعی، توسط ابزارهای ساختهشده به دست انسان

این طرحهای سنتی و طبیعی، بر مداخلات با مقياس كم، با هدف كاهش سرعت جریان همگرای آب، پیش از رسیدن آن به رودخانههای بزرگتر تکیه دارد.

خصوصیات سدهای طبیعی سیل، شامل موانع کوچک در راه آبها، خندقها و زمینها، یا ایجاد شکاف و بریدگی جهت انحراف مسير آب به سمت خاکريز است که همه این موارد سبب تغییر و انحراف آب به

سمت زمینهای باز و بزرگ میشود. قرار دادن چالهها، استخرها و آبگیرها در خُارج از کانال اصلی رودخانه، به معناًی حذف موقتی آب از جریان اصلی آن است که

موجب كاهش قدرت سيل مىشود. درختان نیــز می توانند به دفـاع در مقابل سیل کمک کنند. کاشـتن درختان بیشتر، باعث جذب بیشتر آب باران از خاک می شود. آژانس محیطزیست می گوید که مناطق بزرگ، باید برای ایجاد تفاوت واقعی، درختان زیادی بکارند و به احیای جنگلها کمک

درختان قطعشده در مناطق پر درخت نیز مى توانند در مقابل جريان آب قرار بگيرند و آبهای بسیار زیادی را در مناطق جنگلی، محصور کننــد. گرچه چنیــن طرحهایی به نقشهها و مديريت بسيار دقيقي نيازمند

زهکشی پایدار زهکشی پایدار، مفهومی است که غالبا برای شهرها و مناطق شهری، خصوصا مناطق پست و کم ارتفاعی که مستعد سیلهای ناگهانی، بعد از بارانهای شدید و غیرمنتظره

هستند، به کار میرود. در مناطق شهری، مناطق وسیع بتونی و آسفالت و سنگفرشها، مانند پشتبام ساختمانها، نسبت به آب، نشتناپذیر هستند. آب باران، مستقیما به سمت خیابان و سیستمهای فاضلاب شهری هدایت میشود و به سرعت باعث مستغرق شدن آن

در بریتانیا، قانون سـیل در سـال ۲۰۱۰، سازندگان و مهندسان را ملزم کرد که آب باران را از سقف خانهها و خیابان ها، به جای سیستم فاضلاب شهری، به زمین باز و قابل نفوذي هدايت كنند.

دستورالعملهای زهکشے پایدار، این را بیان می کنند که سطوح غیرقابل نفوذ باید با مواد قابل نفوذ، جایگزین شوند تا آب باران در زمین فرو رود. فرآیندی که آن را «نفوذ» (infiltration) می نامند.

آبگیرهای نگهدارنده «detention basins» بــزرگ می توانند برای جمع آوری آب باران و نگهداری آن ساخته شوند تا حجم آبهایی را که به رودخانههای شهری وارد می شوند، مدیریت کنند؛ در حالی که این استخرها یا حوضچههای غیرقابل نفوذ می توانند حجـم و ظرفیت بیشــتری برای

